Programma van Wensen Bloemhof

HET BLOEMHOF VAN VANDAAG

DOOR DE OGEN VAN BEWONERS

AUGUSTUS 2022

Open Kaart
co-creatie van de leefomgeving

Open Kaart
co-creatie van de leefomgeving

© augustus 2022

Team:
Jurrian Arnold
Maud Ebbers

contact: jurrian@deopenkaart.nl

Inhoud

AANLEIDING 5

INDRUK BIJEENKOMSTEN 7

HOE ERVAREN BEWONERS BLOEMHOF? 9

DOOR DE OGEN VAN KINDEREN 26

ADVIES OPEN KAART 32

INZET RESULTATEN IN VERVOLG 35

VERANTWOORDING - COLOFON 36

Kom op voor Bloemhof!

16 maart verkiezingen wijkraad

www.rott

1. T. (Tuncay) Tekin
DENK

2. N. (Niyazi) Altintaş

3. P.J. (Petra) Franken

4. I.M. (Iloisa) Gomes
DENK

5. M. (Marco) van Lent

6. N.N. (

9. A. (Adnan) Khaliq

10. K. (Kim) Burger

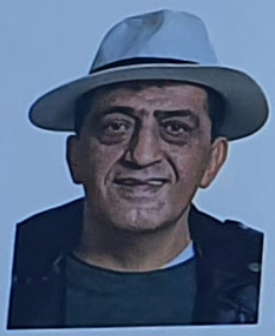

11. S. (Şener) Koçer

12. N. (Nassira) Abraymi

13. K. (Kaoutar) Azaouagh

14. J.C. (
VVD

17. T. (Thea) van Gils - Vlasveld

Aanleiding

Op 16 maart is een nieuwe wijkraad gekozen. Het Wijk-aan-zet-beleid vraagt van de nieuwe wijkraden een grotere rol voor participatie. Van hen wordt verwacht om samen met de wijk een wijkagenda te maken. Hoe dit wordt aangepakt is in iedere wijk verschillend.

In Bloemhof dacht de vorige wijkraad alvast vooruit door te zorgen voor een warme overdracht een goede start voor de nieuwe wijkraad. De wijkraad heeft Open Kaart gevraagd om deze warme overdracht te maken door een serie bijeenkomsten op te zetten om bij bewoners op te halen wat er leeft en speelt in Bloemhof.

Deze bijeenkomsten vormen tijdelijke trefpunten waar bewoners niet alleen Open Kaart en de Wijkraad ontmoeten, maar alle relevante actieve organisaties uit de wijk. Zo kan iedere bewoner met eigen specifieke vragen op de juiste plek terecht.

Luisteren naar wat er leeft, ook bij de jeugd

Open Kaart gebruikt de trefpunten om korte gesprekken te voeren en te luisteren naar wat mensen kwijt willen over de wijk. Wat zit er hoog bij mensen en wat zit daarachter? Maar ook: wat zijn juist de kwaliteiten van de wijk die het de moeite waard maken om hier te wonen?

Doel is om een zo breed mogelijk geluid op te halen. Daarbij gaat het niet alleen om *veel* mensen spreken, maar vooral ook om *verschillende* mensen. Dit geluid is samengebracht in een ‘programma van wensen’; een overzicht van de belangrijkste opmerkingen van veel verschillende bewoners van Bloemhof.

Speciaal op verzoek van de vorige wijkraad is het programma van wensen uitgebreid met geluid van de jeugd van Bloemhof. Samen met de welzijnsorganisaties heeft Open Kaart een evenement georganiseerd waarmee kinderen uit de hele wijk naar het Oleanderplein werden gehaald.

> *Voor een gezamenlijke aanpak heb je een gezamenlijk beeld nodig van wat er leeft en speelt.*

Inbreng voor de wijkagenda

Het programma van wensen kan de nieuwe wijkraad een krachtig document in handen geven met heldere aanknopingspunten voor de wijkagenda. Krachtig, omdat het een breed geluid bij elkaar brengt waar bewoners zich in herkennen én waar gemeente, welzijn, corporaties en wijkraad zelf getuige van zijn. Je deelt hiermee een gezamenlijke blik op de wijk. Dat is belangrijk, want voor een gezamenlijke aanpak heb je een gezamenlijk beeld nodig van wat er leeft en speelt.

links: kandidaten wijkraadverkiezing Bloemhof 2022 - zuil op het Oleanderplein

1 /

2 /

3 /

4 /

5 /

6 /

7 /

8 /

9 /

Indruk bijeenkomsten

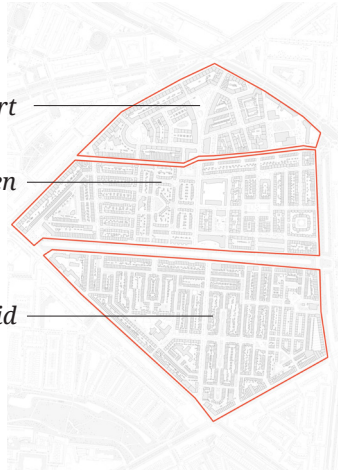

Indruk van de verschillende bijeenkomsten per gebied

Vanwege de grootte van de wijk zijn er drie bijeenkomsten georganiseerd in drie verschillende delen: Oleanderbuurt, Bloemhof Midden en Bloemhof Zuid.

Vóór iedere bijeenkomst kregen alle bewoners van dat gebied een uitnodiging in de brievenbus, gevolgd door berichten via bekende sociale mediakanalen en WhatsApp groepen. Bewoners die niet konden, waren welkom bij de volgende bijeenkomst.

De bijeenkomsten waren levendig en veel mensen kwamen met een vraag of klacht die ze direct bij een corporatie of andere organisatie wilden neerleggen. Nadat de stoom eraf was, bleek vaak dat er veel meer te vertellen was en dat men graag meedacht over wat er moet verbeteren in de wijk. Het mooie is dat veel zaken vrijwel direct opgepakt konden worden, zoals het snoeien van een boom of het vervangen van een kapotte prullenbak.

Weinig vertrouwen

Opvallend was dat de opkomst de eerste twee bijeenkomsten lager was dan gehoopt. Het blijkt erg moeilijk om bewoners in Bloemhof zo ver te krijgen dat ze vertellen waar ze mee zitten of wat ze willen verbeteren. Een veel gehoorde reactie was dat mensen geen vertrouwen hebben in of er geluisterd wordt. En, dat ze eerder al geprobeerd hebben om de gemeente te bereiken, maar daarin telkens weer teleurgesteld zijn.

Des te belangrijker is het om de opgehaalde informatie op waarde te schatten en in te zetten om dit vertrouwen terug te winnen.

Uiteindelijk hebben we ruim 70 mensen uit de hele wijk gesproken en daar bovenop nog eens 65 kinderen. Een belangrijk gegeven is dat opkomst erg divers was, van jonge mensen met kinderen (er was ook een kinderactiviteit) tot mensen op hoge leeftijd, met veel verschillende culturele achtergronden. Hier en daar was er iemand die de Nederlandse taal niet goed machtig was. Meestal was er dan een buur die kon vertalen.

De derde bijeenkomst, in Bloemhof Zuid, werd erg druk bezocht. Ondanks de finalewedstrijd van Feijenoord tegen Roma kwamen er meer dan dertig bewoners (vergelijk met circa 20 in de eerdere bijeenkomsten). We kwamen hier meer mensen tegen die al langer dan 30 jaar in de wijk wonen, Nederlands als moedertaal hebben en mondiger zijn.

links: fotocompilatie (op nr.) van de drie bijeenkomsten, in respectievelijk De Klimroos (1-2), De Put (3-5, 9) en Huis van de Wijk Irene (6-8)

bron: fotograaf Rufus de Vries, Nando van Ardenne (fotograaf Like je Wijk) en Open Kaart

Waar kwamen de bezoekers vandaan?

Deze kaart geeft een indruk waar de bezoekers vandaan kwamen uit de wijk. Niet alle bezoekers hebben dit aangegeven. Omwille van de privacy zijn de bolletjes slechts in de buurt gezet van de plekken die bezoekers aangaven.

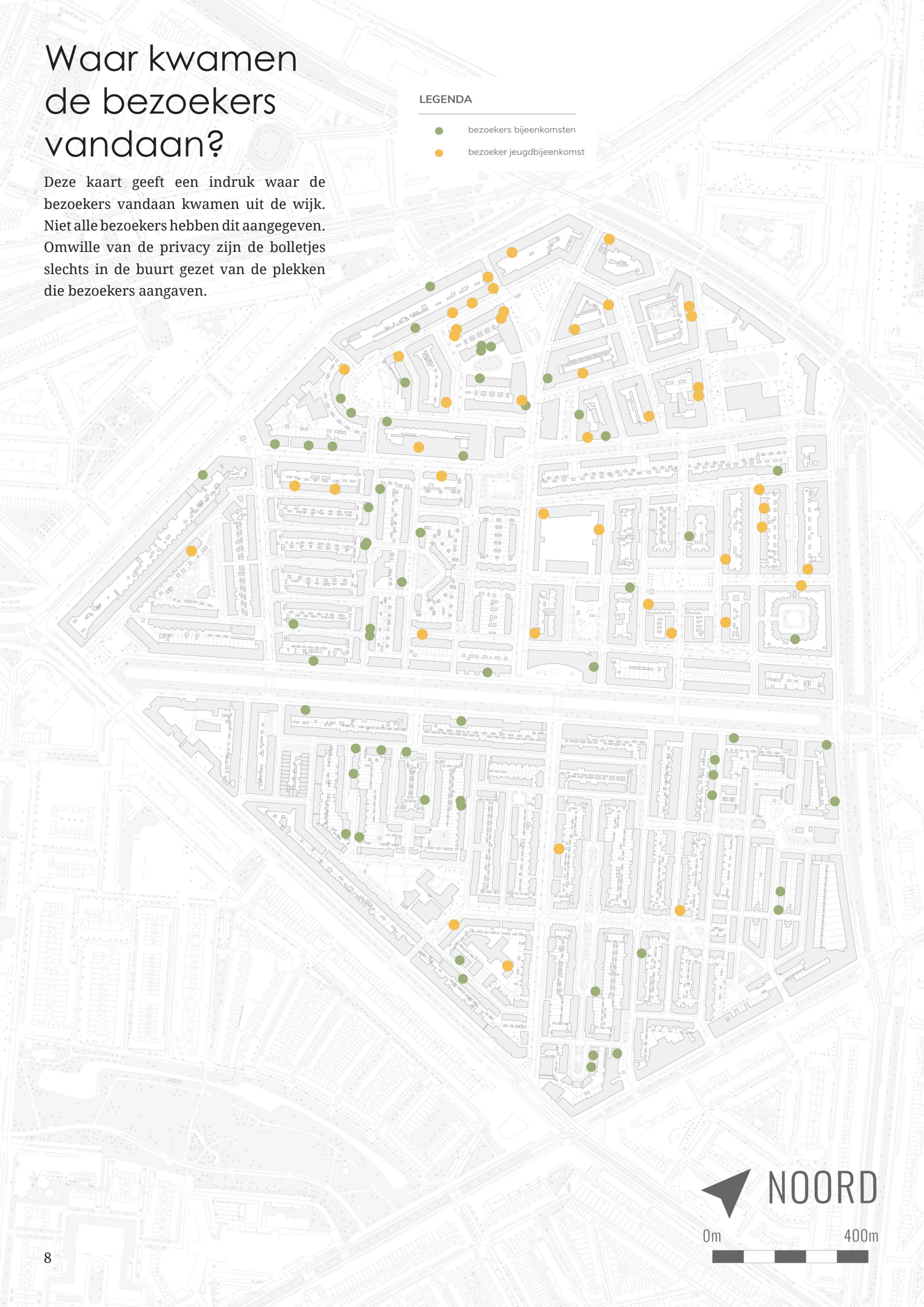

Hoe ervaren bewoners Bloemhof?

Verschillende manieren van kijken

De ene bewoner kijkt anders naar de wijk dan de andere. Dit blijkt maar weer uit de opmerkingen die soms tegenstrijdig zijn. Hoe kan de één zo positief zijn over het groenbeheer van de gemeente en de ander juist het gevoel hebben dat het groen ernstig verwaarloosd wordt? De ene visie sluit de andere niet uit en kunnen beiden bestaan. Vandaar dat veel thema's als kwaliteit worden genoemd, maar ook als knelpunt.

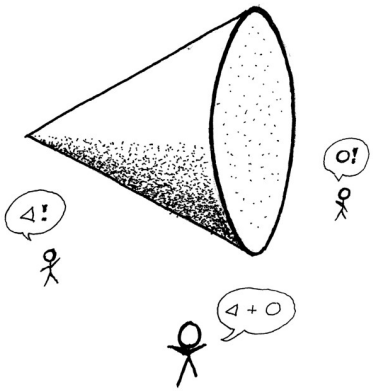

De kinderen van Bloemhof hebben ook een unieke kijk op de wijk. Via deze blauwe tekstballonnen wordt er vanuit hun ogen gekeken naar wat er gezegd wordt.

Kwaliteiten, Knelpunten, Zorgen en Wensen en Ideeën.

In het programma van wensen zijn al deze verschillenden manieren van kijken samengevat. We doen dat in vier categorieën:

Kwaliteiten: Wat zien bewoners als positief aan de wijk? Wanneer je problemen wil aanpakken moet je ook weten wat bewoners juist erg waardevol vinden en graag willen versterken.

Knelpunten: Waar lopen bewoners tegenaan? Dit kunnen grote of kleine problemen zijn, structurele of juist incidentele problemen. Een goed beeld hiervan helpt om te kijken waar je direct iets aan kan doen of waar je met elkaar aan moet werken.

Zorgen: dingen die nu nog geen probleem zijn, maar het kunnen worden en bewoners erg bezig houden. Zorgen goed adresseren is belangrijk om met elkaar problemen goed aan te pakken.

Wensen en ideeën: Waar is juist behoefte aan of welke ideeën hebben bewoners zelf de verbetering van de buurt. Dit als vertrekpunt nemen in verbeterplannen werkt veel beter als alles zelf bedenken.

rechts: perspectief wisseling - vanuit een andere hoek kijken levert een ander beeld, ook al is de vorm hetzelfde.

links: kaart met woonlocaties van bezoekers van de bijeenkomsten

Kwaliteiten

Wat maakt Bloemhof het waard om er te wonen en wat zien bewoners als belangrijke kenmerken om te koesteren?

"De reden waarom ik nog niet ben verhuisd zijn de mensen. Iedereen kent elkaar."

De mensen

Het zijn juist de mensen, hun buren en kennissen, in de buurt die bewoners noemen als belangrijkste kwaliteit van Bloemhof. Vaak is dit ook de reden dat mensen willen blijven in de wijk; goed contact met buren, maar ook het gezamenlijk organiseren van activiteiten en het hebben van een sociaal netwerk in de wijk.

Ook mensen die relatief kort in de wijk wonen noemen dit als sterk punt. Diversiteit wordt daarbij als extra pluspunt genoemd.

Elkaar kennen, vriendschappen hebben en bekenden tegenkomen op straat worden ook door kinderen genoemd als belangrijkste kwaliteiten.

Pleinen, straten en groen

Bloemhof kent veel mooie pleintjes en groene plantsoentjes tussen de woningen. Hoewel deze ook vaak worden genoemd als bron van overlast en achterstallig beheer, blijkt iedere keer dat de pleinen, groene straten en plantsoentjes een heel belangrijk onderdeel zijn van prettig wonen in Bloemhof.

"De Hortensiastraat is de mooiste straat van Bloemhof!"

Bewoners spreken vaak over voorbeelden, waarin met hulp van de gemeente groene plekken zijn verfraaid en verbeterd. Sommige bewoners zijn ronduit trots op hun straatje en dat gaat altijd om straatjes met een voortuin.

Het Ericaplein, Bloemhofplein, Violierplein en de Lange Hilleweg worden genoemd als prettige verblijfsplekken waar mensen graag naartoe gaan om anderen te ontmoeten. Hierbij wordt vaak aangegeven dat ze verbeterd zijn qua inrichting.

Vraag je aan kinderen wat zij fijn vinden in Bloemhof, dan komen alle pleinen voorbij en de activiteiten die daar georganiseerd worden.

rechts: kaart met kwaliteiten

Kwaliteiten

- De mensen en het onderling contact met buren
- De pleinen en groene plekken in de wijk
- De ontmoetingsplekken zoals het Huis van de Wijk en speeltuinverenigingen
- Bereikbaarheid voorzieningen in en vlak buiten de wijk
- Mooie groene straatjes

Rustige buurt

Veel plekken worden in Bloemhof als rustig omschreven. In contrast met andere plekken in Rotterdam wordt Bloemhof als een rustige wijk ervaren.

Voorzieningen

Bewoners zien de winkels in de wijk als grote kwaliteit. Het gaat dan met name over de winkels boven de Lange Hilleweg, want in Bloemhof Zuid zijn er nauwelijks winkels.

> *"Bloemhof heeft eigenlijk alles in de wijk."*

Andere voorzieningen, zoals cafés of kapperszaken, worden ook positief genoemd. Mocht iets niet in de wijk te vinden zijn, dan is het Afrikaanderplein of het Zuidplein binnen handbereik.

Ook scholen worden door mensen met kinderen als belangrijkste plekken in de wijk gezien. De combinatie van veilige speelplek, ontmoetingsplek en sportplek wordt erg gewaardeerd.

Als belangrijke ontmoetingsplekken werden naast het Huis van de Wijk, kerken en moskeeën genoemd.

> *"Ik kom overal langs, de kerk maar ook de moskee, vooral om mensen te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Ik voel me daar welkom."*

onder: Lange Hilleweg ter hoogte van de winkels.

boven: buitenruimte voor het Huis van de wijk Irene.

Bereikbare wijk

Een ander belangrijke kwaliteit die bewoners ervaren is de bereikbaarheid van de wijk met het OV. Op alle hoeken zijn goede OV-verbindingen zoals de metro en de tram. Men kan in tien minuten in het centrum van Rotterdam zijn en dat maakt de wijk aantrekkelijk, voor mensen die geen auto hebben.

Wonen

Niet iedereen is tevreden met hun woning, maar als kwaliteit werden de lage prijzen genoemd. Voor velen geldt dat het hebben een van een betaalbare woning met een voor- en achtertuin iets is waar ze graag aan vasthouden.

Knelpunten

Dat Bloemhof veel kwaliteit heeft wordt door bijna iedereen beaamd, maar niet zonder kanttekeningen. Vaak zijn de bedreigingen van de kwaliteiten de grootste bron van frustratie. Het gevoel 'dat wat van waarde is te verliezen'.

Tegelijkertijd zijn er veel praktische knelpunten waarvoor de oplossingen soms binnen handbereik liggen.

Kwetsbare openbare ruimte

De buitenruimte is een belangrijke bron van frustratie in de wijk. Juist omdat het zo waardevol is voor bewoners, raakt het bewoners des te meer.

Vaak gaan klachten over afval: veel straatvuil en naastplaatsingen of vuil in bosjes. Vuil trekt weer ongedierte en vogels aan, die op hun beurt voor overlast zorgen. Met name ratten in de achterpaden, maar ook duiven die alles onder poepen.

> *"De Putsebocht is de 'ellendegrens' van Bloemhof. Daarboven heb je alleen ondergrondse containers en dan wordt alles een rotzooi."*

Klachten gaan ook vaak over gebrekkig beheer: verwilderde bosjes, uitstekende takken of takken die vallen op parkeerplekken. Andere klachten gaan over de inrichting, met name dat er te weinig bankjes zijn, zoals op het Ericaplein of langs de Lange Hilleweg.

Tot slot wordt veel overlast van hondenpoep ervaren. Aan de Lange Hilleweg is het soms zo erg dat mensen hun ramen dicht moeten doen vanwege de stank.

Kinderen besteden veel tijd buiten. Daarom is het niet verrassend dat ook zij knelpunten ervaren zoals hondenpoep en afval op straat. Daarnaast zien kinderen vaak vernielingen op speelplaatsen.

Overlast en onrust in de wijk

Opvallend is dat bijna alle bewoners spreken over vormen van overlast in de wijk. De een noemt het criminaliteit, de ander asociaal gedrag. Met uitzondering van een aantal heftige geweldsincidenten, gaat het voornamelijk over een continue stroom van vervelende ervaringen.

's Nachts wakker worden door harde motoren in de straat of tot 's avonds laat harde muziek van balkons of bij enkele kroegen in de wijk. Geschreeuw, soms geluiden van huiselijk geweld. Hangjongeren die in achterpaden rotzooi trappen of misschien gewoon luidruchtig chillen maar evengoed onrust veroorzaken.

Dat Bloemhof als rustige wijk wordt omgeschreven staat hiermee op gespannen voet en de voortdurende onrust is een terugkerend thema in veel opmerkingen van bewoners.

De onrust en overlast worden ook door kinderen ervaren. Echter ook in de vorm dat zij ervan beschuldigd worden overlast te bezorgen. Dikwijls ervaren vooral jongens dat ze op een onvriendelijke manier worden verzocht weg te gaan.

"Rotterdam wordt steeds drukker en Bloemhof ook."

Gevoel van onveiligheid

De onrust is ook een bron van gevoelens van onveiligheid. Dit wordt vaak genoemd in combinatie met heftige geweldsincidenten zoals een steek- of schietpartij. Het recent in brand steken van een woning is het zoveelste incident dat nog lang doorwerkt in de wijk.

Kinderen vertellen over geweldsincidenten en criminaliteit. Vaak waren ze er zelf niet bij. Soms vertellen ze over bedreigende situaties die ze zelf hebben meegemaakt.

onder: Bloemhofplein

Knelpunten

- Overlast en onrust
- Afval en troep in de buitenruimte
- Hard rijden door kleine straten
- Betaald parkeren tot 23 uur
- Ongedierte in achterpaden

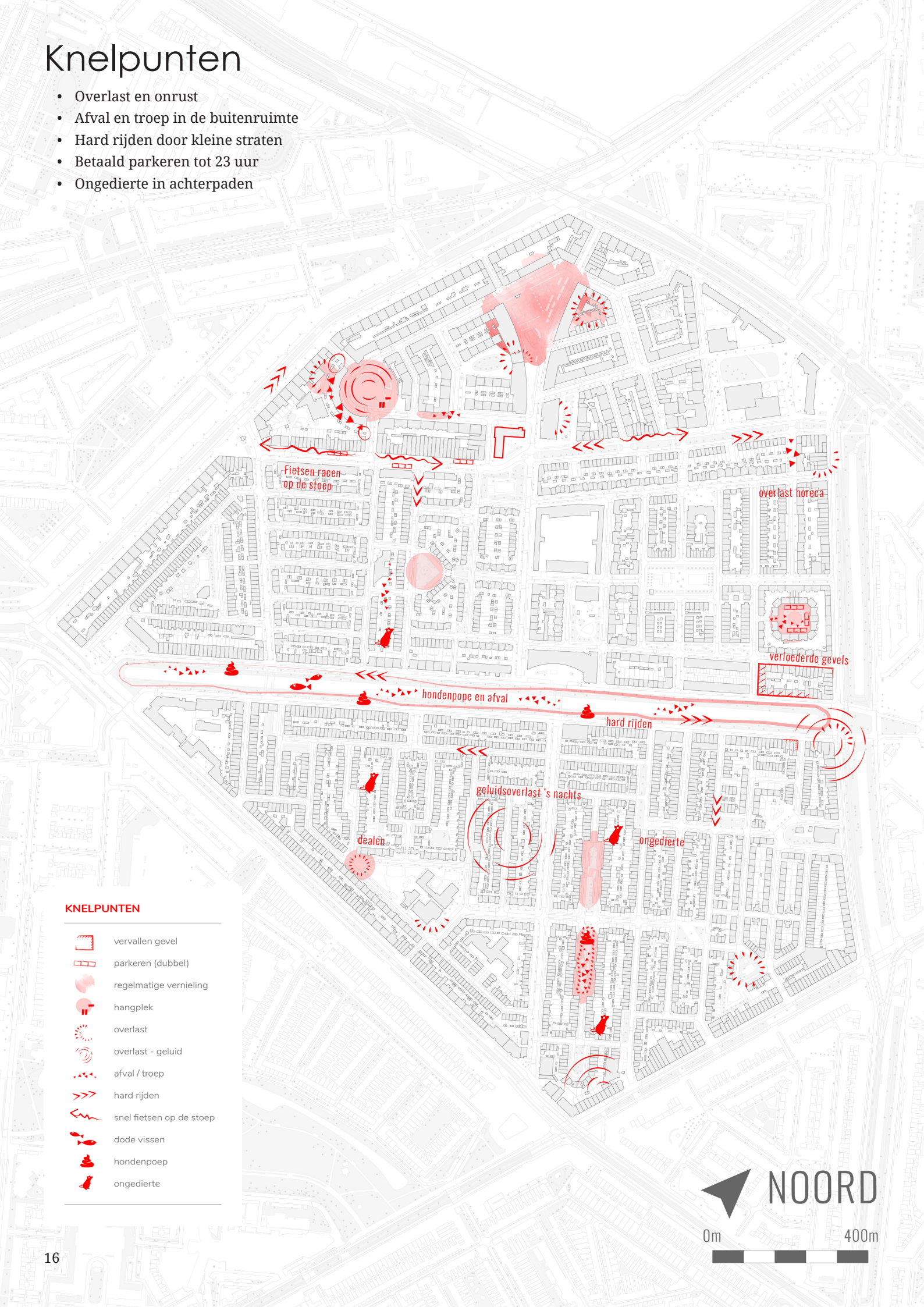

Verschillende, met name oudere, bewoners geven aan 's avonds niet op de straat te durven lopen. Andere mensen maken zich vooral zorgen over veiligheid van hun kinderen. Het zichtbaar drugs dealen draagt hier sterk aan bij.

Verkeer

> *"Je wordt overal van de sokken gereden. Ben je de straat over, komt er zo'n gekke fiets uit het niets!"*

Te hard rijden wordt vaak genoemd als grote irritatie. Te hard rijden op de Putsebocht en over de Lange Hilleweg, maar ook vaak in krappe woonstraten zoals in de Meerdervoortstraat of de Schiltmanstraat. De roep om meer drempels is groot en sommige bewoners stelden voor om krappe stoepjes weg te halen en de straat meer als woonerf in te richten.

Naast auto's zijn fiets- en brommerbezorgers een groot probleem op plekken waar afhaalrestaurants zitten. Vaak gaan bezorgers al 100 meter van te voren de stoep op zonder vaart te minderen.

onder: protestborden en afval in het Patrimoniumshof

boven: plantsoen aan de Heerjansweg

Parkeerstress

Wat de bewoners van Bloemhof met elkaar verbindt is de afkeer van het parkeerbeleid. Niet alleen zorgt het betaald parkeren (tot 11 uur ‘s avonds) voor veel praktische betaalbaarheidsproblemen, het zorgt ook voor sociale problemen. Bijvoorbeeld dat familie minder op bezoek komt ’s avonds omdat ze het parkeergeld niet kunnen betalen.

Wat bewoners vooral frustreert is het gevoel dat nooit echt met hen gesproken is. Er zijn enquêtes geweest, maar veel mensen hebben dit niet opgemerkt. Degenen die ze wel hebben ingevuld zien een contrasterende uitkomst zonder duidelijke toelichting.

Belangrijk om te vermelden is dat men niet tegen betaald parkeren is, maar dat men graag wil dat er op zuid een samenhangend beleid gevoerd wordt. Een beleid dat rekening houdt met de directe impact die bewoners ervan ervaren.

Wonen

Dat wonen een groot thema is in de wijk, was te merken aan de grote aanloop bij Vestia en Woonstad op de bijeenkomsten. Er zijn veel opmerkingen gemaakt over achterstallig beheer of gebreken aan de eigen woning.

Daarnaast merken mensen verloedering van enkele blokken in de wijk op. Het gaat met name over blokken waar al renovatie- of sloopplannen voor zijn, zoals op de hoek van de Lange Hilleweg en de Jasmijnstraat. maar ook particuliere blokken zoals op de hoek van de Lange Hilleweg en 1ste Kiefhoekstraat.

Hier en daar wordt aangegeven dat woningen klein zijn en dat men graag een extra slaapkamer wil.

Zorgen

Omgang met mensen verandert

Bewoners die langer in de wijk wonen zijn eraan gewend dat niet alles soepel loopt. Zij ervaren dat het lastiger wordt om mensen op gedrag aan te spreken en er met elkaar uit te komen. Het gevoel van machteloosheid groeit, met als ultieme uitkomst dat mensen het opgeven en verhuizen naar een andere plek.

Kinderen weten opvallend goed allerlei bevolkingsgroepen te benoemen zoals die "Bulgaren" of "Polen".

Groeiende instroom van tijdelijke bewoners

Deel van het probleem wordt gelegd bij de instroom van bewoners die er tijdelijk wonen. Men heeft het over overbewoning en illegale onderhuur, vaak aan mensen die geen Nederlands spreken.

'Alles van waarde is weerloos'

Momenteel is de onrust in de wijk groot en daarmee de angst dat dingen worden vernield. Wanneer een plek mooi is opgeknapt met nieuwe planten, zitmeubilair of een kunstschildering, zijn er direct de zorgen van omwonenden dat het kapot wordt gemaakt. De zorgen lopen soms zo hoog op dat het de vreugde van iets nieuws geheel overschaduwt.

Eén van de kinderen gaf aan dat hij bang is dat, door de sloop, zijn vrienden moeten verhuizen uit de wijk.

Dreiging van sloop

Berichten over mogelijk grootschalige sloop gaan al lange tijd door de wijk. Niemand weet precies wat er speelt en wat dit voor hun eigen woonplek gaat betekenen. Mensen maken zich daar zorgen over en in enkele gevallen geeft men aan al bij voorbaat te willen verhuizen.

"Ik weet niet wat er met onze woningen gaat gebeuren."

onder: woonblok aan de Dahliastraat voorbereid op de sloop

Ideeën & Initiatieven

Meer verblijfskwaliteit

Veel van de mooie plekken in Bloemhof kunnen beter uit de verf komen wanneer er meer verblijfkwaliteit is. Dit is terug te zien in de vele verzoeken van bewoners om meer bankjes op pleinen als het Ericaplein, Violierplein of aan de Lange Hilleweg. Daarbij genoeg prullenbakken, want het één zonder het ander zorgt voor zwerfafval.

Enkele ouders stellen voor om watertappunten op de speelpleinen te plaatsen, om het helemaal af te maken.

De hele wijk één woonerf

> *"Ik snap niet waar dat smalle stoepje nog voor dient."*

Veel wensen van bewoners gaan over drempels, om hardrijdend verkeer te stoppen. Sommige bewoners zien juist andere oplossingen. Het Bloemhof onder de Putsebocht kenmerkt zich door de vele nauwe woonstraatjes met aan beide kanten kleine tuintjes. Vaak zit er tussen autoweg en tuin nog een halve meter stoep. Voorgesteld wordt om het verschil tussen stoep en straat weg te halen om auto's meer 'het gevoel' te geven' te gast te zijn, zodat 'ze' langzaam moeten rijden.

onder:
de Hortensiastraat is een voorbeeld waar voetpad en stoep in elkaar overloopt

Ideeën en Initiatieven

- Woonerven maken van woonstraten
- Meer zelfbeheer van buitenruimte
- Watertappunten op pleintjes
- Meer afvalbakken
- Meer bankjes bij fijne plekken
- Afgesloten hondenspeeltuin

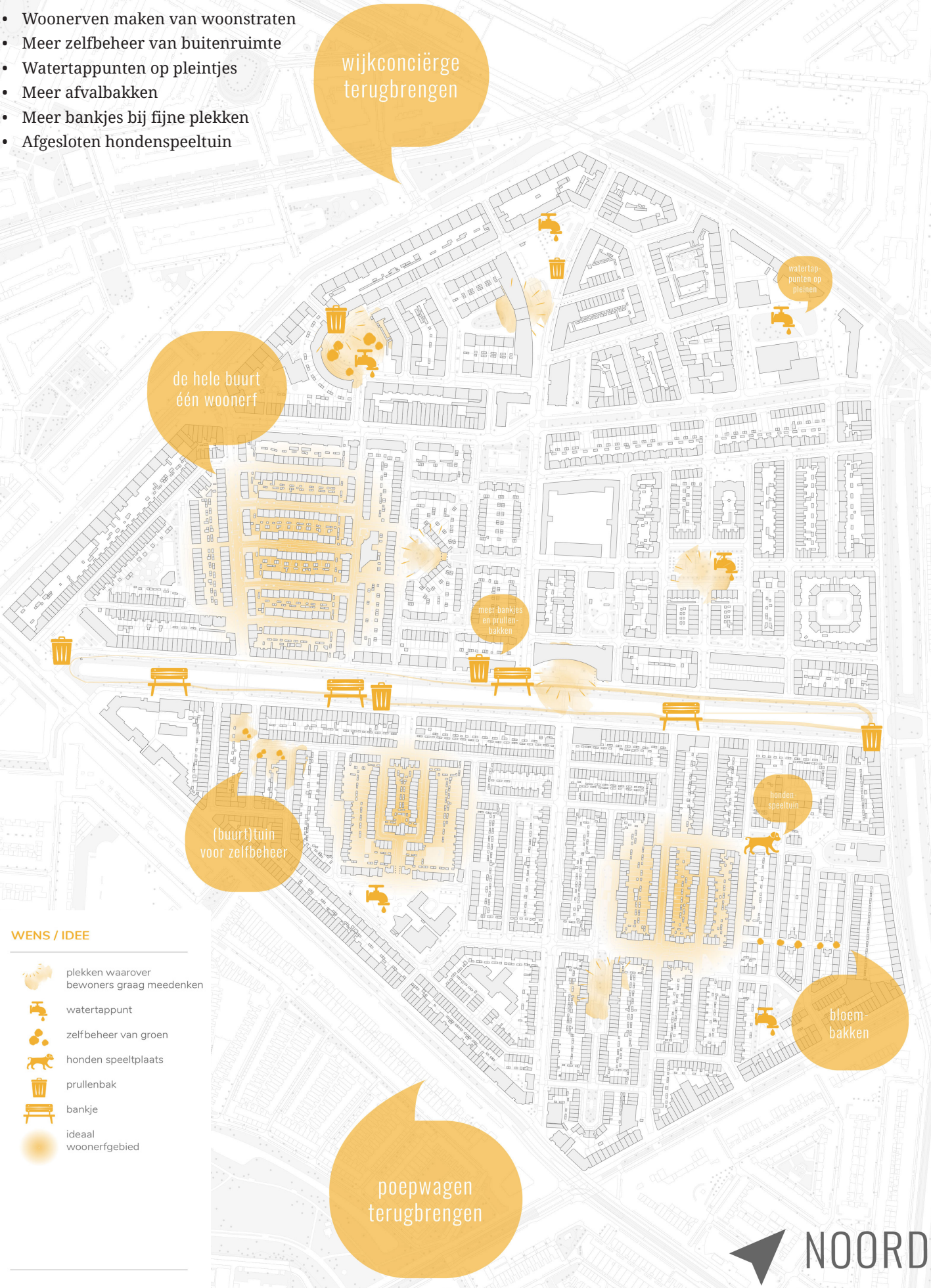

WENS / IDEE

- plekken waarover bewoners graag meedenken
- watertappunt
- zelfbeheer van groen
- honden speeltplaats
- prullenbak
- bankje
- ideaal woonerfgebied

(Zelf)beheer

Verschillende keren werd opgemerkt dat iemand best zelf meer groen op straat wil verzorgen. Ook verwaarloosde tuinen zouden verzorgd kunnen worden door bewoners die dat (type tuin) juist leuk vinden.

Blend wil graag iets betekenen in beheer van het groen in de Oosterndamstraat door er een buurttuin op te richten.

Een andere maatregel die een paar keer werd voorgesteld, is om opnieuw een wijkconciërge aan te stellen die mensen aanspreekt op gedrag. Bijvoorbeeld wanneer tuinen verwaarlozen of wanneer er allerlei rotzooi op straat wordt gezet. Kennelijk werkte dit ooit goed in de wijk.

Hondenuitlaatplekken

Niet opruimen van hondenpoep wordt als groot probleem ervaren. Er zijn veel hondenbezitters. Een wens is daarom hondenuitlaatplekken te maken, waar honden in een afgesloten gebiedje kunnen loslopen. Iemand noemde het ookwel een hondenspeelplaats.

Woningen vergroten

Voor groeiende gezinnen zijn veel woningen net een maatje te klein. Een aantal keer is aangegeven dat bewoners graag hun huis zouden willen uitbreiden als het kon.

> *"Eén slaapkamer erbij zou al genoeg zijn voor ons om te blijven."*

rechts:
speelplaats op het Hendrik Idoplein.

onder:
woningen worden verduurzaamd in de Hortensiastraat.

Samenvatting

Op veel plekken ervaart men zowel knelpunten als grote kwaliteit voor de buurt. Vaak zijn dit plekken waar bewoners goede ideeën voor hebben.

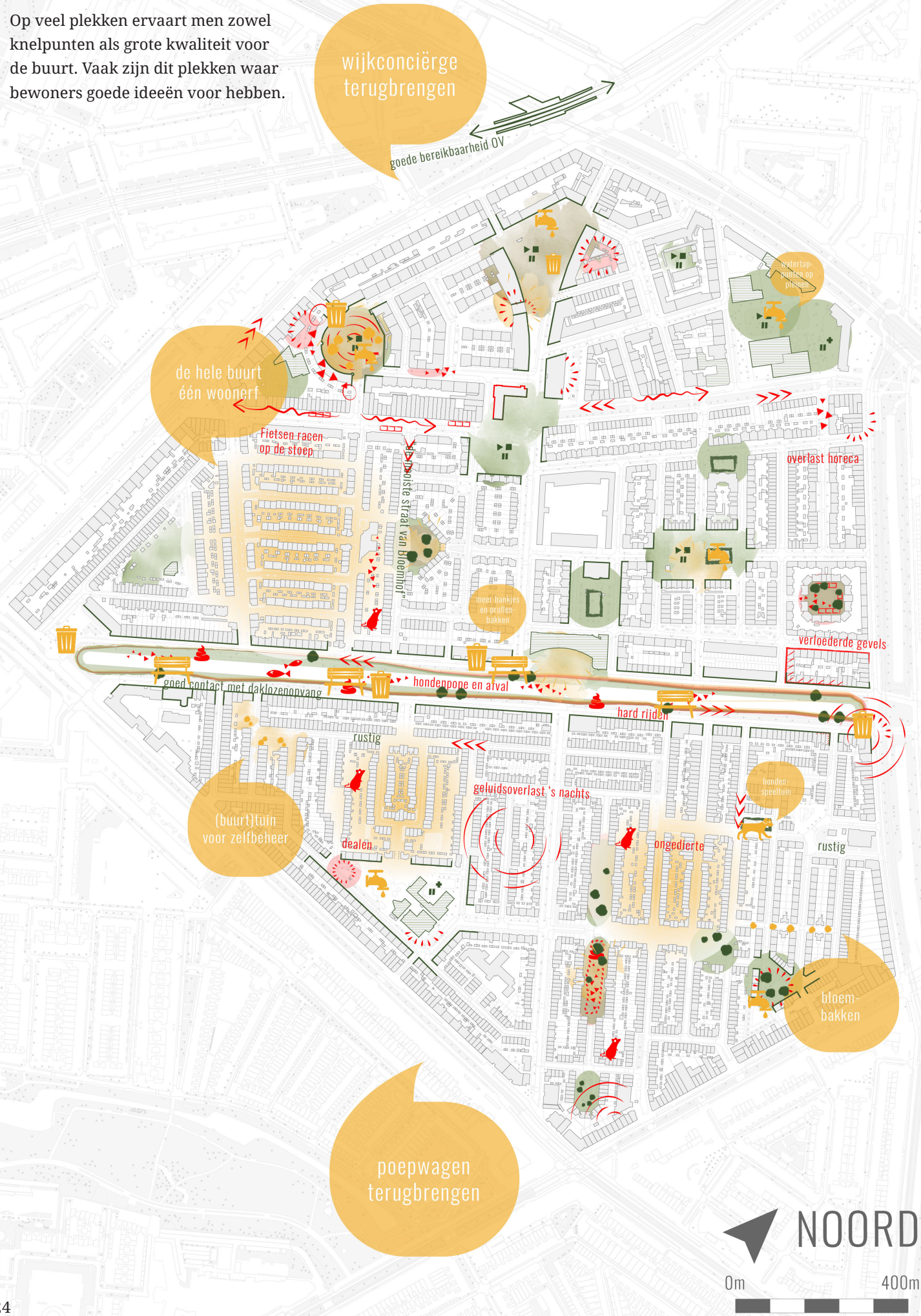

WENS / IDEE

- plekken waarover bewoners graag meedenken
- watertappunt
- zelfbeheer van groen
- honden speeltplaats
- prullenbak
- bankje
- ideaal woonerfgebied

KWALITEITEN

- belangrijke voorziening
- belangrijke plek
- belangrijke (ontmoeting)plek
- positieve hangplek
- waardevol groen
- speelplek

KNELPUNTEN

- vervallen gevel
- parkeren (dubbel)
- regelmatige vernieling
- hangplek
- overlast
- overlast - geluid
- afval / troep
- hard rijden
- snel fietsen op de stoep
- dode vissen
- hondenpoep
- ongedierte

Door de ogen van kinderen

Kinderen besteden veel tijd buiten en zijn daarmee fijngevoelige antennes om te signaleren wat er aan de hand is in de wijk. Zij kunnen bijzonder concreet en specifiek zijn met hun ideeën en wensen, en grijpen vaak naar woorden die ze kennen, of onderling vaak gebruiken, om achterliggende gevoelens uit te leggen.

In totaal is er met 65 kinderen gesproken over de wijk, waarvan 47 jongens en 18 meiden. De meesten hadden een leeftijd van tussen 10 en 15 jaar. Het jongste kind was 4 jaar oud. Een kleine groep jongeren was boven de twintig.

De meeste kinderen hebben we gesproken in de Studio aan het Oleanderplein tijdens activiteiten die speciaal voor deze gelegenheid werden georganiseerd. Om ook het geluid van Bloemhof Zuid te horen zijn daarna nog een extra meidengroep benaderd en zijn er kinderen via basisschool de Pantarijn gesproken. Bij elkaar een zeer diverse groep met een even diverse kijk op de wijk.

rechts:
Jeugd aan Zet! bijeenkomst in Studio Oleander met de jeugd, Jurrian en Maud

bron: Nando van Ardenne (fotograaf Like je Wijk)

Kwaliteiten

Vriendschap en elkaar kennen

Vriendschap en elkaar kennen wordt door kinderen genoemd als een belangrijke kwaliteit van Bloemhof. Ze kennen elkaar via speelactiviteiten, via school en kennen ook vaak mensen die aan een speelplein wonen.

> *"Iedereen kent en helpt elkaar."*

Plekken en activiteiten

Wat door veel kinderen als heel positief wordt ervaren, zijn de activiteiten die voor hen georganiseerd worden én de plekken waar ze plaatsvinden. Plek en activiteit gaan voor hen hand in hand. Zo hebben ze het over afspreken op het Bloemhofplein en over de voetbaltoernooien die daar worden georganiseerd. Of over de Studio, waar activiteiten zoals 'Gametime' worden georganiseerd en kooklessen worden gegeven. Veel activiteiten die genoemd worden, worden georganiseerd door de welzijnsorganisaties: Humanitas (nu SOL netwerk) en RIO 010.

> *"We voetballen niet alleen, we lopen ook rond door de wijk of spelen 'boef & politie'."*

Plekken die populair zijn, zijn onder andere Ericaplein, Oleanderplein, Bloemhofplein, het nieuwe plein van basisschool de Sleutel en het speelplein bij de Pantarijn. De vele voetbalveldjes worden erg gewaardeerd, specifiek die met kunstgras. Wel vinden kinderen vaak dat de voetbalveldjes niet groot genoeg zijn.

Knelpunten

Vernieling en verloedering

Het valt kinderen erg op dat dingen kapot worden gemaakt of verloederen. Wat het meest aan de orde kwam, was dat er dingen aan speelplaatsen kapot zijn gemaakt zoals prullenbakken of speeltoestellen.

Extra vervelend is als de plekken die kinderen graag gebruiken worden bezet door oudere jongeren om te hangen: “dan gaan ze roken en drugs gebruiken op het voetbalveld en maken ze dingen kapot”.

Naast bewuste vernieling zien veel kinderen goed wanneer de buitenruimte niet schoon is. Ze zien bijvoorbeeld vuil op straat en hondenpoep op veldjes waar ze willen spelen of dode vissen in het water bij de Lange Hilleweg.

Thuis en veilig voelen in de wijk

Waar bepaalde groepen kinderen zorgeloos op de pleinen lijken te spelen, geven andere kinderen aan dat ze zich regelmatig onveilig voelen. Vaak gaat het om vervelende ervaringen met mensen die onaardig doen of hen lastig vallen. Ze hebben het over ‘junks’, ‘zwervers’ of ‘kinderlokkers’. Ook al is het niet duidelijk of deze termen ook kloppen, wel is duidelijk dat er soms een dreigende situatie vanuit gaat; kinderen die worden nageroepen of in een enkel geval zelfs achterna gezeten door oudere jongeren. Een paar meiden gaven aan bij de Hilleweg te worden lastig gevallen. Bij het Ericaplein werd specifiek gesproken over opzettelijk hard racen met auto’s en bij de Pantarijn over drugs dealen op de pleintjes. Ook in aanloop van Oud- en Nieuw voelen sommige kinderen zich onveilig door het vele vuurwerk dat al in de weken tevoren afgestoken wordt.

onder: Bloemhofplein

boven: Ericaplein

Een aantal heftige incidenten zoals een steekpartij, waarbij iemand uit de klas betrokken was, of de brandstichting in een woning aan het Bloemhofplein, hebben diepe indruk gemaakt. Ook al was geen van de kinderen er zelf bij.

Je veilig voelen is één, thuis voelen een twee. Sommige kinderen, met name jongens, gaven aan dat ze het gevoel hadden niet welkom te zijn. Bijvoorbeeld dat door andere bewoners naar ze geroepen werd dat ze weg moesten. In enkele gevallen ervaren ze dit als racistisch gemotiveerd.

Voorzieningen

Meiden gaven aan dat ze moeilijk thuis kunnen studeren en dat er te weinig studeerplekken in de wijk zijn zoals bijvoorbeeld wel in de bibliotheek.

Jongens zijn vooral kritisch over de sportveldjes. Mooier zou zijn als de voetbalveldjes allemaal kunstgras hadden en dat de basketnetjes niet van staal zouden zijn.

Door sommige jongeren werd specifiek aangegeven dat ze zich storen aan de stripclubs.

Oudere jongeren vallen tussen wal en schip

Een groep jongeren met wie moeilijk contact te krijgen was, waren jongeren van 17 tot 25. Laat juist deze groep in de wijk voor problemen zorgen, als het gaat om overlast op pleinen en bij huizen achterom.

Er is veel te doen voor kinderen tot 15 jaar, maar de oudere groep lijkt buiten de boot te vallen. Het gaat dan met name over jongens met weinig kansen, die nog thuis wonen en niets om handen hebben.

Zorgen

Ervaringen die bij de knelpunten zijn genoemd, zijn ook te zien als zorgen onder de kinderen; het wenselijk zijn in de wijk of het gevoel te moeten oppassen op bepaalde plekken.

Een specifieke zorg die werd geuit door kinderen betreft de mogelijke sloop van woningen aan het Bloemhofplein. De zorg die kinderen daarbij hebben, is dat vrienden straks moeten verhuizen en dat zij ze kwijtraken.

Wensen en Ideeën

De kinderen kwamen met verrassend veel suggesties en wensen. Van algemene ideeën, zoals meer respect voor ouderen en omgeving, tot heel concrete, specifieke wensen, zoals gratis WiFi op speelplaatsen.

Anders omgaan met elkaar

Meer respect voor elkaar en 'normaal' omgaan met natuur, werden vaak als wensen op verschillende manieren geuit: dat mensen minder op elkaar moeten schelden of aardiger voor elkaar moeten zijn. Daarnaast refereren kinderen aan dat er minder afval op straat gegooid moet worden.

Nieuwe of andere voorzieningen

Ondanks dat kinderen, wat betreft voorzieningen, best tevreden zijn, zijn er duidelijk bepaalde wensen. In de eerste plaats wordt vaak gezegd: "meer Studio's" of "meer RIO 010". Wat daarachter zit is dat kinderen erg uitkijken naar georganiseerde activiteiten waar heldere regels gelden.

Er is veel behoefte aan een binnenhangplek. Vooral bij slecht weer zijn er weinig plekken waar ze elkaar kunnen ontmoeten.

Op het vlak van activiteiten is bij meiden behoefte aan meer creatieve activiteiten zoals 'fotolijstjes maken'.

Onder alle kinderen is behoefte aan andere sportactiviteiten dan voetbal of basketbal.

Behoefte om mee te praten

Duidelijk was dat geen van de kinderen wist wie of wat de wijkraad is. Tegelijkertijd gaven sommige kinderen aan graag mee te willen praten over de wijk, waarbij specifiek de wens werd uitgesproken om met de wijkraad in contact te komen.

rechts:
fontein in water aan de Lange Hilleweg, ter hoogte van de Jasmijnstraat

Aanbevelingen Open Kaart

Wanneer we door de oogharen naar de wijk kijken zien we een enorme betrokken wijk met een rijke verzameling aan prachtige plekken en bewoners. De mooie plekken zijn echter kwetsbaar en de organisaties die deze moeten beheren en beschermen kunnen hun verwachtingen niet altijd waar maken. De motivatie om zo snel mogelijk iedere klacht en melding op te pakken, kan onder bewoners tot extra frustratie leiden, wanneer dit niet gebeurt. Terwijl bij grotere beslissingen over de wijk, mensen zich buiten spel voelen staan.

Vertrouwen opbouwen

Op dit moment hebben bewoners dan ook weinig vertrouwen dat er naar hen geluisterd wordt. Dit werd onder andere ook als reden gegeven om niet naar de bijeenkomsten te komen. “Wat heeft het voor zin wanneer er toch niets mee wordt gedaan?” is het sentiment.

Ons advies is daarom het herstel van vertrouwen extra aandacht te geven bij plannen voor andere verbeteringen in de wijk zoals de buitenruimte of woningvernieuwing. Wat is er nodig zodat bewoners uit Bloemhof het gevoel krijgen dat er wordt geluisterd en dat het weer zin heeft om meer te doen?

Laaghangend fruit

Eerste stap is om bewoners te betrekken bij het oplossen van problemen waar iedereen het over heeft: **de onrust, de onveiligheid en het betaald parkeren**.

Een tweede stap zou kunnen zijn om extra aandacht te geven aan de belangrijkste **plekken van Bloemhof**. Plekken die iedereen kent en vaak gebruik van maakt, maar nu soms tegen wil en dank. Plekken als het Bloemhofplein, Oleanderplein of de Lange Hilleweg zijn bijzonder waardevol voor leefbaarheid van de wijk. Met name bij de Lange Hilleweg komt dit nu niet goed uit de verf. Een combinatie van verkeersoverlast, hondenpoep, en geweldsincidenten maken het niet voor iedereen een prettige plek om te zijn.

Een derde stap is dan de inzet op meer **zelfbeheer** waar dat mogelijk is. Veel frustratie van bewoners komt voort uit het gebrek van controle over de directe leefomgeving; niet goed gesnoeid, zwerfafval, niet snel genoeg gerepareerd, etc. Er zijn plekjes in de wijk die goed beheerd kunnen worden door directe omwonenden. Dat kweekt eigenaarschap en creëert bijzondere plekjes en meer ontmoeting. Zie zelfbeheer niet strikt als beheer alleen door bewoners. Het kan juist heel goed werken wanneer een organisatie samen met bewoners dit oppakt of door het aanstellen van een empathische wijkconsiërge.

boven: groene inrichting van het Ericaplein

Lange termijn: zet de buitenruimte in om vertrouwen op te bouwen

De wijk staat voor grote opgaven en klimaatadaptatie en rioolvervanging zullen daar onderdeel van zijn. Wanneer de buitenruimte toch al opengebroken moet worden, zorg dan dat deze beter wordt ingericht, *mèt* inspraak van bewoners.

Er valt ook veel te winnen door de woonstraten meer als **woonerf** in te richten; de auto te gast en alles toegankelijk voor rolstoelen en rollators. Weg met de te kleine stoepjes en te hard rijden. Dat is uiteindelijk ook kindvriendelijker.

Laat bewoners meedenken over een andere invulling en ondersteun initiatieven die daaruit ontstaan. Niets bouwt meer vertrouwen op dan ideeën en wensen van bewoners zichtbaar terug te laten komen in het buitenruimte ontwerp.

Kinderen als kanaries van de wijk

Kinderen en jongeren in de wijk kennen de wijk erg goed. Ze besteden veel tijd buiten en zijn op hun manier erg open en eerlijk over wat ze ervaren. Kinderen krijgen heel veel mee en reageren daarop. Wanneer het goed of slecht gaat met de wijk zullen zij dat op de een of andere manier aanvoelen. Maak daar gebruik van.

De kinderen die wij hebben gesproken zijn niet bekend met de wijkraad. Misschien is het een kans om juist kinderen meer te betrekken bij de wijkraad, of zelfs een kinderwijkraad te maken.

Dit helpt niet alleen de wijk beter te begrijpen, het is ook een investering in de jeugd om in de toekomst zelf verantwoordelijkheid te dragen voor de leefomgeving als ze wat ouder zijn of in de wijk blijven wonen.

Belangrijke thema's voor vervolg

Onrust
Onrust in de wijk is de rode draad in verhalen van mensen. De oorzaken van deze onrust zijn breed, van geluidsoverlast en hard rijden tot vernielingen en spanningen met buren.

Het is belangrijk om deze onrust te bespreken en gezamenlijk te onderzoeken: waar liggen de bronnen, waar kan iets aan gebeuren en waar niet.

Nieuwe aandacht voor omgangsvormen
Nauw verwant aan de onrust is dat bepaalde omgangvormen slijten. Waar bewoners elkaar vroeger gemakkelijker op gedrag konden aanspreken, wordt dat steeds moeilijker. HIerdoor kunnen ruzies en overlast sneller uit de hand lopen.

Zelfbeheer en meer invloed in de buitenruimte
Vraag bewoners waar ze graag zelf meer voor willen zorgen en wat er nodig is om hen hierbij te helpen. Eventuele kunnen meer kwetsbare plekken beheerd worden met ondersteuning van een professionele organisatie. Een mooi voorbeeld waar dit al gebeurd is is het Oleanderplein, waar het groen door creatief beheer op een bijzondere manier wordt ingericht samen met mensen uit de wijk die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Parkeren
Betaald parkeren blijft een belangrijk thema, waar mensen nu erg ontevreden over zijn. Juist op dit punt heeft men het gevoel dat er niet geluisterd wordt. Probeer alle kanten van het verhaal bespreekbaar te maken en kijk hoe dit op gemeenteniveau aangekaart kan worden.

onder: Hortensiastraat

Inzet resultaten in vervolg

De wijkraad wordt gevraagd een wijkagenda te maken. Idealiter is deze wijkagenda iets dat zo gedragen en vanzelfsprekend is, dat het al wordt aangepakt voordat het goed en wel op papier staat. Met andere woorden: je wilt dat bewoners vooral zelf al met zaken aan de slag gaan.

Organiseren wijkconferentie

Open Kaart heeft naar bewoners geluisterd en hun geluid bij elkaar gebracht. Nu moet er iets met dat geluid gedaan worden. In het verlengde hiervan zou een wijkconferentie georganiseerd kunnen worden waar datgene dat opgehaald is, besproken wordt met mensen uit de wijk. Bovengenoemde thema's zouden daar op de agenda moeten komen en mensen zouden daar met elkaar over in discussie moeten gaan.

Sterke coalities

Er zijn veel organisaties actief in Bloemhof en zij kunnen belangrijke partners zijn in de uitvoering van de wijkagenda. Zeker wanneer ze zich verenigen en meer slagkracht hebben zoals de intentie is van de Wijksafari. Laat deze coalities actief meedenken en -praten over de wijkagenda en laat ze met bewoners in gesprek gaan.

Communicatie

Zorg dat iedere stap toegankelijk gecommuniceerd wordt. Het webdomein en website 'bloemhofaanzet.nl' kan hiervoor uitstekend als platform worden gebruikt waar bewoners telkens de stand van zaken kunnen terugzien.[1]

Door ieder nieuwsbericht ook via de verschillende Facebook- en Instagramkanalen te verspreiden groeit de bekendheid van de website uit tot een vaste plek voor informatie over Bloemhof. En vergeet de Whatsapp groepen van bepaalde netwerken niet, zoals die van de speeltuinverenigingen.

Doel is daarbij om het voor iedere bewoner gemakkelijker te maken en om een goed beeld van oorzaak en gevolg te krijgen. Het aan elkaar knopen van wat er besproken is met elkaar, wat daarover besloten is en wat er uiteindelijk mee gebeurt.

1 De domeinnaam "www.bloemhofaanzet.nl" wordt momenteel gehost door Open Kaart, maar kan, zoals afgesproken, door de wijkraad worden overgenomen.

Verantwoording & Inzet

Het programma van wensen is een samenvatting van een grote verzameling opmerkingen en geluiden uit de hele wijk. Op de, in totaal, vier bijeenkomsten hebben we 135 bewoners uit Bloemhof gesproken, inclusief 65 kinderen.

De samenvatting is een representatie van deze geluiden en is dus nooit helemaal volledig of exact kloppend. Het kan dus goed zijn dat iemand iets mist wat hij of zij wel gezegd heeft of dat er iets speelt in de wijk wat niet naar boven is gekomen.

Gelukkig was de opkomst divers genoeg (jong en oud met allerlei culturele en sociale achtergronden en verspreid over de hele wijk) om een goed beeld te krijgen van hoe mensen tegen Bloemhof aankijken. We kunnen er dus vanuit gaan dat de onderwerpen die door meerdere mensen genoemd zijn, thema's zijn die meerder groepen belangrijk vinden en waar andere bewoners graag over mee willen praten.

Daarom is het belangrijk om de uitkomsten te zien als een stap in het gesprek met de wijk en dat bewoners de kans krijgen om de uitkomsten aan te vullen, te verdiepen of te verhelderen.

Colofon

Programma van Wensen - input voor wijkagenda's Bloemhof

In opdracht van: **Wijkraad Bloemhof**

datum: **augustus 2022**

Door: **Open Kaart**

- Jurrian Arnold
- Maud Ebbers

Afbeeldingen:

- Fotografie - Rufus de Vries
- Fotografie - Nando van Ardenne
- Fotografie - Open Kaart
- Kaarten- Open Kaart

Met bijdragen van: Alle bezoekers en deelnemers van de bijeenkomsten op 23 februari, 17 maart, 11 mei, 17 mei en 25 mei:

- Bloemhof bewoners
- Wijkraad
- Gemeente: stadsontwikkeling, stadsbeheer
- Gebiedsorganisatie
- Stadsmarinier
- Woonstad
- Vestia
- SOL
- NPRZ

Voor vragen of opmerkingen, neem contact op via:

bloemhofaanzet@deopenkaart.nl

Open Kaart
co-creatie van de leefomgeving